

Paul van Gulick

Reisverslag 2017

Twee bestuursleden Hanny van der Schoot en Paul van Gulick maakten in maart 2017 op eigen kosten een reis naar Zuid-India om daar projecten te bezoeken die wij als Stichting Jeugdwelzijn Zuid-India hebben opgezet en ondersteund.

Dag 1

Ik word wakker van het luide gekras van vogels net buiten mijn kamer in het verpleegstersgebouw van het kinderziekenhuis in Vellamadam. Na een enerverende reis die 26 uur duurde, had ik gisteravond geen enkele moeite om snel in slaap te vallen. Een reis naar Zuid-India die me niet in de koude kleren was gaan zitten. Het begon al bij Waardenburg met een file door een ongeval waardoor de A2 tussen Rosmalen en de brug van Zaltbommel dicht zat. Gerard, de man van Hanny (mijn reisgenoot), kende gelukkig wat weggetjes binnendoor. We konden zo het grootste gedeelte van de file omzeilen zodat we toch nog redelijk snel op Schiphol aankwamen. Bij het inleveren van de bagage liepen Hanny en ik €1200 mis omdat Etihad in verband met de

storm van eergisteren minder stoelen had dan passagiers voor de vlucht naar Abu Dhabi, onze eerste tussenstop. Als wij een dag later zouden willen vertrekken, zouden we €600 p.p. ontvangen én hotel en verblijfkosten. Wij wilden dat wel, want dan zou de reis voor niets zijn. Helaas waren anderen ons nét voor; een kwestie van seconden. Na afscheid te hebben genomen van Kitty en Gerard kon onze reis beginnen. Vol goede moed gingen we naar Abu Dhabi en de zes uur durende vlucht verliep voorspoedig. Daar aangekomen hadden we alle tijd om rustig over te stappen op het vliegtuig naar New Delhi. Er was daar, zoals op vele vliegvelden, niet veel veranderd; we dronken koffie in hetzelfde Jazz-café als vorig jaar en we liepen langs de winkel waar je nog steeds bij aankoop van een fles whisky een gammel reiskoffertje cadeau kreeg. Het douanepersoneel was als altijd correct, maar onvriendelijk.

Eenmaal aangekomen in New Delhi begon de stress van deze reis. Wij moesten daar onze koffers op gaan halen en opnieuw inchecken omdat we vanuit daar over moesten stappen van Etihad naar Jet Air. De rechtstreekse vlucht van Abu Dhabi naar Trivandrum was die dag niet mogelijk gebleken, dus moesten we via New Delhi. De overstap zou in een uur en een kwartier plaats moeten vinden. Met een bus werden we op het snikhete vliegveld naar de douanehal gebracht. Ik ging nog even naar het toilet en terwijl ik stond te plassen, kwam de vriendelijke toiletmeneer de sensoren van de toiletten reinigen; ook de mijne,

terwijl ik daar stond. 's Lands wijs, 's lands eer, zal ik maar zeggen. Een beetje ongemakkelijk voelde het wel. De toiletten waren overigens brandschoon en het stonk er niet. In de douanehal was het niet goed aangegeven waar we moesten zijn en dus sloten we bij een verkeerde rij aan "Foreign Passengers". Toen we aan de beurt waren moesten we aansluiten bij een andere rij. De klok tikte rustig voort. Iedereen die India binnenkomt, moet een vooraf aangevraagd visum en een klein formuliertje met daarop het reisdoel overhandigen. Bij de controle wordt ter plekke een digitale foto gemaakt en worden digitale vingerafdrukken afgenomen. Hier wordt door de dienstdoende douanebeambte ruim de tijd voor genomen en omdat de gesproken instructies in het Indiaas Engels gaat, duurt het lang voordat de buitenlanders begrepen hebben wat te doen. Voeg daarbij het gegeven dat van de 10 loketten er slechts vier bemand waren en dat de rij reizigers voortdurend aangroeide.

We voorzagen dat het hier wel uren kon gaan duren en we hadden in het totaal maar vijf kwartier tot onze beschikking. De rij waar wij achter moesten gaan staan, was zo'n 50 personen lang. Ik bleef dus maar bij de handbagage in de rij staan terwijl Hanny haar charmes in de strijd ging gooien om te bekijken of wij in dit uitzonderlijke geval voorrang konden krijgen. Dat had wat voeten in aarde en de overige reizigers die in de rij stonden, waren het niet eens dat wij uiteindelijk voor mochten gaan. Uitleg over onze situatie hielp niet, dus gingen we maar onbegrepen verder. Daarna het gehaast naar de bagageband, koffers ophalen, zien te achterhalen waar we ze weer moesten inleveren, inchecken (wederom voorrang zien te krijgen vanwege een superlange rij), rennen naar Gate 37b aan de andere kant van het vliegveld op de tweede verdieping en na een extra controle door een ijverige beveiligingsman bereikten we eindelijk de Gate. Met de bus naar het vliegtuig en flink bezweet konden we plaatsnemen in het vliegtuig. De beenruimte in deze binnenlandse vlucht van New Delhi naar Trivandrum was beperkt; Indiërs zijn over het algemeen kleiner. De vlucht van zo'n vier uur was hierdoor niet bijzonder comfortabel voor mij. Ik kon me nauwelijks bewegen en lopen door het gangpad was ook niet echt een optie.

Omdat we overdag reisden en ik nu aan de raamkant zat, kon ik het spectaculaire landschap onder me zien verglijden. De grote droogte viel me erg op. Eenmaal uit het vliegtuig werden we weer teruggestuurd, het vliegtuig in. We hadden een voor ons onverwachte tussenstop gemaakt in Bangalore om passagiers uit te laten en een nieuwe lading passagiers op te pikken. De uitleg van de vriendelijk hoofdschuddende Indiaanse personeelsleden was minstens zo onverstaanbaar als dat ze vriendelijk waren. Na een uur

wachten konden we verder en een paar uur later dan gepland kwamen we op Trivandrum aan.

Daar stond Durai (de vaste chauffeur die ik nog van de vorige keer kende) op ons te wachten met een gloednieuwe Toyota SUV. De ontvangst was hartelijk en na een altijd spectaculaire autorit van drie uur kwamen we in Vellamadam aan. De manier waarop hier het verkeer geregeld is, kun je het best omschrijven met het woord "bijzonder". Een rotsvast vertrouwen in reïncarnatie óf geloof in een hiernamaals maakt dat er risico's worden genomen, die je zelf niet licht zult nemen. Op smalle, slecht onderhouden en verlichte wegen halen de verkeersdeelnemers elkaar luid claxonerend en met doodsvrachting links en rechts in. Scooters met hele gezinnen erop gaan slingerend door het overige verkeer heen. In moordend donkere gedeelten doemen ineens voetgangers uit het niets op en het verbaast me dat we zo weinig ongelukken tegenkomen. Dit ondanks het feit wat wij, net als vele anderen met 80 tot 90 kilometer per uur door smalle en slingerende straten rijden. Rest ons niets dan vertrouwen te hebben in de voorzienigheid en blij te zijn als we weer veilig aangekomen zijn.

Dag 2

Vandaag fris opgestaan, gedoucht en blij aan de dag begonnen. Naast het opruimen van de onvermijdelijke reistroep en het uitpakken van de kleding, om 10 uur gegeten. Silvi, de kok, had omeletten voor ons gemaakt en die werden met witbrood geserveerd. De omeletten waren 'gevuld' met ui, olijven, paprika en nog wat andere ingrediënten. Het vormde een stevige basis voor de ochtendwandeling die Hanny en ik daarop maakte. De weg was

zo goed als leeg en het was al vroeg warm. We moesten vanwege de hitte ons Westerse wandeltempo aanpassen aan dat van de lokale bevolking. Het is de enige manier om de hitte te overleven hier. Tijdens de vlucht van New Delhi naar Trivandrum was me al opgevallen dat veel rivieren in India opgedroogd zijn en dat er veel verdord land onder me voorbij gleed. Tijdens de wandeling werd pas echt duidelijk hoe droog het dit jaar in India is. De rivier naast het ziekenhuis was op sommige plaatsen helemaal opgedroogd en alles lag er vergeeld en droog uit. Van Father Hieronymus, onze gastheer hier, en van

Josephine kregen we te horen dat in het afgelopen jaar bijna geen regen is gevallen. Vooral de watervoorziening voor miljoenen mensen loopt direct gevaar en de oogsten zijn mislukt. De gevolgen zullen tot in volgend jaar zeker merkbaar blijven.

De weg naast het ziekenhuis zijn ze aan het vernieuwen maar de troep ruimen ze niet tegelijk mee op. Ik heb sterk de indruk dat ze het écht onbelangrijk vinden. De "buurvrouw" van het ziekenhuis wast de vuile was in het vieze water van wat eens het riviertje was, omgeven door stapels huishoudelijk afval. Wij gruwelen ervan, maar voor hen is het de normaalste zaak van de wereld. De tempeltjes en kerken zijn brandschoon, maar in India zijn ze goed in het verplaatsen van rommel en huisvuil. Tijdens de wandeling komen we verderop in de straat twee Hindoe-tempeltjes tegen met daarnaast enkele graven. Het schijnt hier een oud gebruik te zijn bij de Hindoes om hun doden op hun eigen land of in de buurt van het eigen huis te begraven. De katholieken doen dat zoals bij ons op officiële begraafplaatsen.

Na de wandeling hebben we geluncht en hebben we nog wat gelezen, geschreven en voorbereid. Om half vijf hadden we een afspraak met Hieronymus om de hele week door te nemen. Het blijkt dat we een volgeplande agenda hebben deze week en dat we één dag voor een vrije invulling hebben. Toen we dat op een rijtje hadden gezet, hebben we met Josephine en Silvi wat gekletst op het dakterras van ons gastenverblijf. We werden om 19.00 uur met de auto opgehaald door Alex die ons had uitgenodigd voor een diner en bespreking over zijn project. We waren er al eens eerder geweest en toen begrepen we niet dat er veel gegeten zou worden op zo'n avond. Dat viel toen niet zo goed omdat we vooraf al gedineerd hadden. Ditmaal kwamen we hongerig aan en omdat de gastheer zo aandrong en maar eten op bleef scheppen, at ik uiteindelijk meer dan ik aankon. Alex woont met zijn vrouw (die dokter is bij het kinderziekenhuis in Vellamadam), hun zoon en een bedlegerige en volledig van de wereld zijnde 86-jarige schoonmoeder in een schitterend huis met marmeren vloeren en wanden. Ze houden erg veel van kitscherige heiligenbeelden en het hele huis is ermee volgehangen. Het zijn aardige, zeer devoot gelovige mensen. De moeder ligt in een aangrenzende kamer op bed. Als haar gekreun tijdens het eten te heftig wordt, doen ze de deur dicht en horen we haar nog maar zacht op de achtergrond. Het is de tweede keer dat ik dit zo meemaak in India; een dementerende, volledig afhankelijke en hulpbehoevende ouder wordt hier opgenomen in het huis van de kinderen. Geen verzorgingstehuis of thuishulp; ze moeten het hier allemaal zelf opknappen. We hadden een goed gesprek over hun projecten om halfwezen die slachtoffer zijn van de vreselijke tsunami van jaren geleden te leren zelfstandig te leven

en kinderen en de overgebleven ouder te ondersteunen. Rond 21.30 uur gingen we terug naar Vellamadam. Even napraten en dan naar bed. Het was een mooie dag.

Dag 3

Ik werd om 5.00 uur in de ochtend wakker door keiharde muziek uit de Hindoe-tempel. Onbegrijpelijk dat ze midden in de nacht op een botte manier de prachtige natuur met zijn schitterende geluiden verontreinigen. Het duurde ongeveer een uur en daarna kon ik niet meer in slaap komen. Dan maar op het terrein wandelen. Dat was geen straf; het werd dag en hoewel de beloofde oogstrelende zonsopgang tussen de bergen vanwege de bewolking niet te zien was, genoot ik van de mengelmoes van natuurgeluiden en menselijke bedrijvigheid. De was heb ik om 8.00 uur ingeleverd bij de wasserette en de digitale Volkskrant en NRC-Handelsblad in het ziekenhuis gedownload. Om 9.00 uur was de dagopening voor het personeel in de hal van het ziekenhuis. We moesten net als vorig jaar in een kring gaan staan en na het zingen van enkele liederen en het uitspreken van enkele gebeden werden we officieel welkom geheten. Daarna gingen we spullen pakken omdat we vandaag door Johnson Raj zouden worden opgehaald om in Mylaudy te logeren voor een nacht.

Voor Hanny was het een plezierig weerzien omdat haar zoon Roel er een aantal maanden heeft gewerkt tijdens zijn verblijf in India. Johnson nam ons mee naar een kindercentrum voor 14 meervoudig gehandicapte kinderen in Azhagappapuram. Wat we daar meemaakten was indrukwekkend. Met grote toewijding worden kinderen geholpen, die in de Indiase samenleving geen plaats hebben. Sterker nog, waarvan doktoren de ouders adviseren het kind maar dood te maken omdat het alleen maar tot last is. De gesprekken die we hadden met de ouders waren hartverscheurend. Hun verhalen maakten grote indruk, vooral omdat de maatschappij hun kind als een "straf" van hogerhand (God) ziet. Het was dus het probleem van de ouders en hun kind, van niemand anders.

Nog onder de indruk van dit bezoek gingen we naar Mylaudy en daar bezochten we de zogenaamde "prikkelkamer" voor gehandicapte kinderen. Een bezoek dat gevolgd werd door een goede lunch. In dit orthopedisch kindercentrum zijn dit jaar al 28 operaties verricht. Johnson heeft samen met Patrick en Hieronymus de leiding overgenomen van de Duitse oprichter: Dr. Jürgen Zippel. Van 14.00 tot 16.00 uur hebben we op het balkon genoten van het prachtige uitzicht en na een goed gesprek met Johnson zijn we gedrieën naar het Heilige Thomas monument gegaan. Thomas schijnt tot hier te zijn gekomen op zijn tochten en nu, hoog op rotsen gelegen, kijkt hij uit over een windmolenpark en een kerncentrale aan de linkers van hem en een mooi palmbomenbos aan de rechterkant. Op de terugweg naar Mylaudy vertelde Johnson ons wat wetenswaardigheden over kasten en de invloeden die nu nog merkbaar zijn op de maatschappij. Het kastensysteem werkt in de praktijk van alle dag nog steeds en je kunt het zien aan de kleding van de mensen en het werk dat ze doen. De kinderen waar zij zich op richten zijn vooral die uit de lagere kasten. Als wij om 20.00 uur onder een afdak bij het zwembad voor bewegingstherapie met Johnson en zijn vrouw Stella dineren, is het allang donker. De zonsondergang van 18.30 uur was ronduit prachtig en die had ik al vanaf het balkon op de foto mooi kunnen vastleggen. Het is een idyllische locatie en er was gelegenheid voor een leuk gesprek. Stella is lerares secondary school en geeft het vak 'commerce'. We hadden een discussie over de verschillende schoolsystemen in Nederland en India. Gaandeweg kregen we het over normen en waarden. Stella was hierin behoorlijk conservatiever dan Johnson, maar er waren toch wel een paar bijzonderheden die ik hier wil delen. De rolverdeling tussen man en vrouw is duidelijk omkaderd vastgelegd en we kwamen erachter dat mannen hier nooit bij de bevalling van de vrouw mogen zijn. Dit verklaarde voor mij waarom een vrouw in het kindercentrum gisteren in de steek was gelaten door hun man na de geboorte van een kind met een handicap. Volgens mij krijg je als man een grote band met vrouw en kind als je bij de bevalling aanwezig bent. Die emotie is zo sterk dat ik me niet kan voorstellen dat

je dan vervolgens weg wilt gaan; zelfs als het kind een handicap heeft. We zijn weer veel te weet gekomen over India vandaag. Er is nog veel werk te doen hier.

Dag 4

Midden in de nacht merk ik dat de airco uitstaat en de fan niet meer draait; nat van het zweet word ik wakker door de hitte. De elektriciteit blijkt niet meer te werken. Er bestaat hier een ingenieus systeem dat elektriciteit opwekt met behulp van water. Hoe het precies werkt weet ik niet maar als gevolg van de enorme droogte werkt het dus met haperingen. Dat weet ik nu uit eigen ervaring. Johnson moet dan uit zijn bed om de generator aan te zetten bij de ingang van het terrein en ook dat gebeurt met de nodige haperingen. Hierdoor zit ik die nacht twee keer recht overeind in mijn klamboebed omdat de airco en de fan telkens met veel lawaai aangaan als er weer stroom is. Ook hier wordt om 05.00 uur tot gebed opgeroepen en schalt de muziek over de prachtige en uitgestrekte lotus- en rijstvelden. Bij navraag leer ik dat de Indiërs dit minder erg vinden omdat de meesten rond dit tijdstip opstaan om aan de dag te beginnen. Tegen 22.00 uur ligt hier een meerderheid op één oor. Gelukkig slaap ik weer gemakkelijk in en word ik om 07.30 uur wakker. Even bijkomen en wassen, om vervolgens mijn verslag van dag drie te schrijven.

Om 08.30 uur eten we gezamenlijk met Johnson en gaan we met hem naar het centrum voor gehandicapte kinderen en jongeren te Chettikolan. We waren hier vorig jaar februari ook al geweest en hebben toen veel speelgoed gegeven. Nu konden we de kinderen met het speelgoed zien spelen en met Johnson constateren dat het centrum wel erg klein en donker is voor zoveel kinderen met uiteenlopende en vooral ernstige beperkingen.

Dit is een studielaboratorium voor een ieder die zich met gedragsproblemen en leer- en ontwikkelingsproblemen bezighoudt. Je ziet hier kinderen met autisme en/ of ADHD rondlopen die je in deze vorm bij ons niet gemakkelijk zult tegenkomen. We spreken er over projecten die daar in de toekomst ondersteund zouden kunnen worden. Via een toeristische route langs de oceaan gaan we terug naar Mylaudy en bekijken Hanny en ik nog de steengroeve die zich naast het orthopedische instituut ligt. Daarna gaan we lunchen met Johnson en de directeur van het kindercentrum in Chettikolan. Na de lunch zijn we door Durai opgehaald en gingen we terug naar Vellamadam. Eenmaal terug moesten we vrijwel meteen naar het meisjescentrum achter het ziekenhuis. We gaan er te

voet met tussentijdse hulp van vriendelijke Indiërs bijna rechtstreeks naar toe. Grappig om te merken dat je creatief wordt als je geen Tamil spreekt en met hand- en andere lichaamsgebaren de weg moet vragen. Eenmaal bij het gebouw worden we door drie van de vier zusters van de heilige Joseph van Lyon hartelijk ontvangen. De vierde zuster Mary was op reis naar een ander convent. Ik was erg onder de indruk van het goede werk dat deze zusters verrichten. Vanuit de regels van hun congregatie zetten zij zich in voor rechtvaardigheid en vrede. Hun symbool is dan ook een witte duif die de letter 'A' van het laag geschreven woord 'War' verplaatst naar het hoger gelegen woord 'Peace' in de tegenoverliggende rechter bovenhoek. Dit doen ze door verbinding te zoeken met de gemeenschap en in zichzelf. Hun grote voorbeeld is zuster Moeder Theresa en een van hen, zuster Mary Celina (78), heeft haar tweemaal ontmoet en gesproken. Zuster Magdaline (69) was een leerling van zuster Mary Celina en zuster Celine (38) was met afstand de jongste van het Vansantham Convent in Vellamadam. Ik vroeg hen naar de wijze waarop zij zich van hun roeping als zuster bewust werden en ik was benieuwd naar hun godsbeeld. De zusters spraken vrij en deelden open hun persoonlijke verhaal met ons, zonder terughoudendheid.

Samen met twee van hen gingen Hanny en ik met de tuk-tuk (in India overigens 'auto' genoemd, in tegenstelling tot de vierwieler 'car') naar Nagercoil. Daar gingen we voor de meisjes wat spullen kopen in de stad. Hanny zat met zuster Celine in de 'auto' en ik deelde een 'auto' met zuster Mary Celina. Het was spitsuur en dus had de rit veel weg van het computerspelletje 'Super Mario'. Slingerend, toeterend en met een zo hoog mogelijke snelheid bereikten we over slecht onderhouden wegen na een half uur Nagercoil. 15 meisjes mochten binnenkort even terug naar hun families en hadden geen koffers om hun spullen in te stoppen. Bovendien hadden 21 kinderen geen behoorlijk schoeisel. Van het geld dat leden van het JeroenBoschKoor hadden gegeven, hebben we deze spullen gekocht, evenals notitieboekjes die ze nodig hadden voor in de lessen.

Het was alweer donker toen we terugkwamen bij het meisjescentrum. De handelaar kwam per motor met zijn hulp die achterop de motor zat met een grote plastic zak met allerlei soorten en maten slippers in zijn handen. Een voor een pasten de meisjes de slippers totdat iedereen, op één na, voorzien is; dat laatste meisje zou morgen nieuwe krijgen. De kinderen waren dol van vreugde toen ze de slippers aan hun voeten hadden en voerden een 'show' op vol zang en dans. Één meisje vertelde haar gruwelverhaal aan ons en de andere meisjes: afkomstig van Dalit-ouders, moest ze elke dag verplicht gaan bedelen en kreeg ze slaag en geen eten als ze zonder geld thuiskwam. Ze was nu gelukkig in het

meisjescentrum en wilde er niet meer weg. En dan te bedenken dat ieder van de meisjes daar soortgelijke ervaringen heeft.

Ons bezoek eindigde met het uitdelen van de koffers en notitieboekjes. Opvallend was de vreugde die van de gezichten van de meisjes afstraalde. Met een vertraging van 30 minuten gingen we om 20.30 uur met de 'auto' weer terug naar het ziekenhuis. Met een eenvoudige doch voedzame maaltijd sloten we samen met Hieronymus de dag met een voldaan gevoel af.

Dag 5

We beginnen de dag na ons ontbijt zoals gewoonlijk weer met de gezamenlijke dagopening in de hal van het ziekenhuis. Er is een nieuwe lading verpleegsters in opleiding aangekomen en de jonge meisjes kijken wat lacherig naar ons als blanke westerlingen. Wij zijn in deze contreien de enige blanken die er rondlopen; het gebied is niet toeristisch en we vallen in het straatbeeld enorm op. Mensen kijken je na op straat maar zijn behulpzaam en vriendelijk. De aankomende verpleegsters zijn een jaar of 16 spreken zachtjes over ons en draaien hun hoofd lacherig om als ze zich betrappt weten. Iedereen (behalve wij) zingt de liederen op de typische nasale manier en ik vind het bijzonder dat ze lange tonen zingen om medeklinkers als 'm' en 'l'.

Vandaag staat 'onze' school in Alanchy op het programma. De school is gesitueerd in de geboorteplaats van Father Hieronymus en door de band met zijn studiegenoot in Rome, Joop van Corven, zijn de connecties met onze stichting hier uiteindelijk tot stand gekomen. Joops neef, Jan van Corven (voorzitter van onze stichting), heeft de fakkel met veel verve overgenomen en hij heeft ervoor gezorgd dat de school gebouwd kon worden. De school had aanvankelijk rond de 1000 leerlingen, maar door het feit dat de school betrekkelijk weinig aandacht schonk aan Engels onderricht en de gezinnen in de omgeving tegenwoordig slechts uit 1 of 2 kinderen bestaat, is het leerlingenaantal geslonken tot ongeveer 250. Met de komst van een nieuwe priester, Soosai Anthony, die zich intensief met de school bemoeit, is de aanwas van met name de kleuters weer gegroeid.

Na een reis van anderhalf uur kwamen we bij de St. Xavier kerk aan, op steenworp afstand van de school. We werden hartelijk ontvangen door de vicaris, de priester en nog vier andere personen die we nog nooit gezien hadden. Er ontspon zich een leuk gesprek over de geschiedenis van de school, de rol van de stichting en de toekomstplannen voor de school. Het was duidelijk te merken dat er een andere (energieke) wind waait sinds vorig jaar en dat Hieronymus daarbij een behoorlijke vinger in de pap heeft gehad. Het was al meteen zichtbaar aan het schoolgebouw zelf. Vorig jaar zag het schoolgebouw er slecht onderhouden uit en nu waren beide onderdelen keurig gepleisterd en in mooie kleuren geschilderd in de kleuren van de schooluniformen: voor de jonge kinderen van de onderbouw twee tinten blauw en voor de leerlingen uit de bovenbouw twee tinten beigeachtig bruin/rood. Kortom, het zag er al veel beter uit dan een jaar geleden.

De ontvangst aan school was ongeveer hetzelfde als vorig jaar; alleen hoefden de kinderen nu niet buiten in de brandende zon op ons te wachten. Met gekleurd zand was weer een mooie kolam-tekening op de grond gemaakt en de leerlingen zaten al op ons te wachten in de aula op de eerste verdieping. Er werd weer een show opgevoerd met traditionele en modernere acts door leerlingen. We kregen een prachtige bloemenkrans

omgehangen en natuurlijk bleef de gebruikelijke tikka niet uit. Als onderdeel van mijn toespraak tot de kinderen heb ik nog een liedje gezongen en dat viel in de smaak.

Na de fotosessie met de hoogste klassen werden we uitgenodigd voor de lunch. Maar eerst gingen Hanny en ik nog even kijken naar de gedenksteen van Joop van Corven en naar de graven van de ouders van Father Hieronymus. Daar hebben we de zojuist ontvangen bloemenkrans om de grafstenen gehangen en gingen we lunchen. De lunch was overdadig en geweldig lekker. Wij waren de enigen aan tafel die bestek kregen; de rest at, zoals iedereen hier, met de rechterhand. Wij besloten ook met de hand te eten en leerden hoe we vijf vingers moesten gebruiken waarbij de duim als 'schuifinstrument' dient. Daarna zijn we met Soosai Anthony nog een rondje in de omgeving gaan rijden om grote schrijnen te bekijken die hier overal in het land verspreid staan, zoals de Mariakapelletjes in het Brabantse land voorkomen. Op die tocht deden we het ouderlijk huis van Father Hieronymus aan, waar zijn broer en vrouw nu wonen. Wij werden door hen uitgenodigd om een kop thee te komen drinken. De gastvrijheid is groot hier en het is

leuk om de inrichting van zo'n Indiaas huis te zien. Ze houden hier erg van wat wij 'kitsch' zouden noemen. Het was een hartelijke ontvangst en de black tea smaakte goed. Na een half uurtje gingen wij weer verder met de reis.

Nadat we afscheid hadden genomen van Soosai Anthony, gingen we met Durai, onze chauffeur, weer terug naar Vellamadam. Onderweg stopten we bij wat tempels en kerken. Verschillende geloven kunnen hier goed naast elkaar bestaan, het is een tolerante samenleving. In een van de Hindoe-tempels beleefden we iets bizars. Hanny, die zoals gewoonlijk haantje de voorste is, was ons weer voorgegaan en in gesprek gekomen met wat jonge mannen in de tempel. Zij werd uitgenodigd om iets bijzonders te komen bekijken (en wij dus iets later ook). Het is een tijd van pelgrimage in India en grote groepen Hindoes lopen een tocht van 400 kilometers en vasten gedurende die tocht zoveel mogelijk. Ze zijn te herkennen aan de oranje hoofd- of lendendoek. In een aparte kamer

lagen twee jongens, omringd door familie, die grote metalen pinnen door hun wangen hadden gestoken. Ze waren in trance of gedrogeerd en keken met grote ogen, verwilderd en wezenloos voor zich uit. Het is te vergelijken met Spanjaarden die zich tot bloedens toe met zweepen op de rug slaan; het krijgen van een mystieke ervaring door het lijden van pijn. Het had iets voyeuristisch om daar te zijn en op verzoek foto's te maken terwijl de jongens moesten gaan staan. Een bijzondere ervaring.

Bij thuiskomst hadden we even tijd om bij te komen van de belevenissen en hadden we rond 20.30 uur diner met Father Hieronymus. Na afloop vroeg Hieronymus of ik nog wat Whisky kwam drinken op zijn kamer. Ik accepteerde de uitnodiging en kreeg een heerlijk zachte Indische Whisky geserveerd. We kregen een boeiend gesprek over het doel van het leven, of wij gemaakt zijn naar Gods evenbeeld of dat God gecreëerd is naar ons evenbeeld en over universele normen en waarden. Father Hieronymus is een erudiete man en in het kader van mijn nieuwe compositie over Hecastus was het gesprek nuttig en verhelderend. Het was weer een heel speciale dag.

Dag 6

We stonden vroeg op omdat we om 06.00 uur met de auto naar Madurai en Dindigul vertrokken. Durai was onze chauffeur en Father Patrick, vertrouweling van Father Hieronymus, zou ons gaan vergezellen bij de gesprekken met de bisschop. Patrick is een bescheiden 40-er die destijds de bouw van het kinderziekenhuis in Vellamadam coördineerde. Hij geeft leiding aan een eigen parochie in Nagercoil en is hier een gezien man. Het is fijn dat hij zich zo intensief met onze projecten bemoeit.

De rit verliep snel dankzij het betere scheurwerk van onze chauffeur Durai. Als hij in Europa zou wonen, zou hij een geducht tegenstander van Max Verstappen zijn. Zo'n 80 tot 100 km/uur binnen de bebouwde kom en gemiddeld 140 km/uur op de 'snel'wegen van Zuid India. Zigzaggend raast hij door het verkeer tuk-tuks, auto's, paard/koe en wage, voetgangers, fietsers en motoren delen niets vermoedend de weg met hem. Soms rijden ons blindrijders tegemoet, maar die weet Durai behendig te ontwijken. Een rotsvast vertrouwen op een leven na de dood komt hierbij goed van pas.

Na een tussenstop bij een wegrestaurant om te ontbijten, komen we rond 09.00 uur in Madurai aan. Het is hier werkelijk een mierennest wat het verkeer

betreft. Op de hoeken van grote kruispunten zit een functionaris in een verkeerstoren en die scandeert met microfoon en grote luidsprekers aanwijzingen naar de verkeersdeelnemers. Ik heb geen idee of iemand doet wat hij zegt, maar op een of andere wijze gaat alles naar ieders voldoening. Ik moet zeggen dat als je hier enkele dagen bent (en keer bij een tweede keer) dat het went, de Indiase manier van leven. De bouwstijl, het verkeer, de troep, de veelkleurigheid, de tolerantie... de maatschappij als geheel heeft ontegenzeggelijk een grote charme voor me. Uiteraard zie ik alles vanuit een rijk en Westers perspectief, ik ben me daar van bewust. Als je hier tot de armsten behoort, heb je een probleem. Maar het leven hier is voor mijn gevoel intenser, juist door de tegenstellingen.

Het centrum van Madurai wordt gedomineerd door de grote tempel met zijn imposante torens. Het is voetgangersgebied en ook koeien en stieren mogen er vrij rondlopen. Een bonte stoet van mensen loopt er rond de tempel en honderden winkeltjes en handelaars

spelen handig in op de grote stroom pelgrims en toeristen. In het Zuiden van India lopen niet veel Westerlingen rond, soms lijken wij de enige blanken te zijn. In deze tempelstad zie je echter vele westerlingen die de majestueuze tempel in hun vakantieroute hebben opgenomen. Op straat word ik aangesproken door een alternatief geklede jonge Westerse vrouw die al maanden met haar vriend door Sri Lanka en India reist. Ze heet Inge, komt uit Nederland en heeft al weken geen blanke Westersling gesproken of gezien. Ze gaat nog door naar Noord India en dan uiteindelijk weer naar Nederland. Ik heb bewondering voor zulke ondernemende jonge mensen.

Voor je de tempel binnengaat moet je de schoenen, sokken, camera's en tassen inleveren bij een loket. Daarna door een bewakingspoortje, waarna de politie je fouilleert en controleert. Buitenlanders moeten hun gegevens noteren in een apart boek. De tempel is van buiten al imposant, maar binnen is hij a-dem-be-ne-mend. Ik was er vorig jaar al geweest, maar bij zo'n tweede keer zie je toch weer veel meer. Er zijn sommige heilige gedeelten die alleen toegankelijk zijn voor Hindoes maar het meerendeel is voor anderen te bezoeken. Je bevindt je in een wonder-/ sprookjeswereld waar je niet uitgekeken raakt op de pracht en praal van de tempel en de bijzondere mensen die er rondlopen. Ik zou hier uren kunnen verblijven, maar we moeten naar het bisschopshuis in Dindigul waar de bisschop ons verwacht.

Als we eer buiten de tempel zijn, begeven we ons naar een stoffenwinkel tegenover de zuidingang van de tempel. Hanny gaat er 120 sjaals kopen en dat heeft nogal wat voeten in aarde. Nadat de sjaals zijn uitgezocht, blijkt dat Hanny de VISA-kaart in de auto heeft laten liggen. Terwijl Patrick en ik in de winkel wachten, gaan Hanny en Durai de kaart ophalen en wat geld pinnen bij een ATM. Na een half uurtje konden we met drie grote plastic zakken vol sjaals de winkel verlaten. Maar weer zien hoe we die het vliegtuig mee in krijgen.

Patrick moest nog een paar mooie hoeden kopen voor de Duitse mecenasen die het kinderziekenhuis hebben laten bouwen. Een nabijgelegen tempel met schitterend pilaren en

beeldhouwwerken was omgetoverd in een soort marktplaats met allerlei kraampjes waarin allemaal dezelfde spullen te koop waren. De hoed was zo gevonden en Hanny en ik kochten nog wat kleine souvenirs. We konden weer onze reis weer vervolgen en anderhalf uur later waren we bij het bisschopshuis aangekomen.

De bisschop was een aardige man die in een lang wit gewaad was gekleed. We hadden samen met hem onze lunch en mochten met hem in zijn bisschoppelijke limousine naar ons project reizen; Hanny voorin en ik achterin naast de bisschop. We hadden een leuk gesprek over uiteenlopende zaken. Het blijkt dat 30% van de bevolking daar praktiserend katholiek is, 40% is Hindoe en 30% is moslim. De verschillende groepen leven in goede harmonie samen en er zijn geen noemenswaardige problemen wat dat betreft. De grote droogte blijft ook hier een belangrijk gespreksonderwerp. Ze vrezen dat er vele mensen dood zullen gaan omdat de oogsten mislukt zijn en er binnen niet al te lange tijd grote tekorten zullen zijn aan voedsel en water. Bij het bisschopshuis wordt er tijdens ons verblijf een bron aangeboord, maar die ligt op 700 meter diepte, omdat het grondwaterpeil zo laag is.

Het oude schoolgebouw waar ons project in is ondergebracht, is al behoorlijk opgeknapt. Voorzien van een nieuwe laag verf ziet het er mooi uit. Er zitten al 70 kinderen op de school waarvan een stuk of 7 wezen, 10 semi-wezen en de rest bestaat uit de allerarmste kinderen. Ze dragen allen een mooi schooluniform en zien er verzorgd uit. We worden rondgeleid door de directeur van de school, een aardige man met wit haar en met een goede uitspraak van het

Engels. Aan het hoofdgebouw wordt nu flink gebouwd; volgens Indiase regels wordt het gebouw door een muur gescheiden in een jongens- en een meisjesgedeelte. De klaslokalen zijn ruim, evenals de aula, de slaapvertrekken en de opslag voor persoonlijke bezittingen. De wasgelegenheden en toiletten zijn schoon en stinken niet, al moet ook hier een en ander opgeknapt worden. De keuken is goed geoutilleerd en het eten ruikt er lekker. Het tweede gebouw staat van de weg af gezien voor het hoofdgebouw. Grote ruime lokalen en in goede bouwkundige staat. Hier zullen straks de kinderen in 'families' huizen, die bestaan uit groepjes van 8 kinderen onder leiding van een 'ouder'. Kortom, het geheel ziet er veelbelovend en netjes uit. Ook hier heb ik de kinderen toegezongen met het Nederlandse volksliedje 'Daar was een wuf dat spon'

We vertrokken weer in de limousine van de bisschop en bezochten eerst met hem de St. Josefkathedraal in Dindigul. Een grote kathedraal met grote luidsprekers waaruit keihard kerkmuziek knetterde, net als in de Hindoe-tempels. De bisschop liet de muziek gelukkig uitzetten en leidde ons door de kerk, waarbij hij links en rechts handopleggingen en zegeningen uitdeelde. Ik moest uiteraard ook iets op het kerkorgel spelen en tevreden konden we onze reis naar het bisschopshuis vervolgen waar we met de bisschop een gezamenlijk diner genoten. Vanwege de vastentijd wordt er geen vlees gegeten, maar de tafel stond wel rijkelijk gevuld met heerlijke gerechten.

Na het diner gingen we in de werkkamer van de bisschop over ons project praten. Uiteindelijk kwamen we tot goede afspraken en gingen we uiteen met de opdracht om alle afspraken in een contract vast te leggen en te laten ondertekenen door beide partijen. De bisschop stelde zich garant voor een goede besteding van het geld. Tevreden konden we terugzien op een geslaagde en enerverende dag.

Dag 7

Vrijdagochtend begon vroeg, rond 06.00 uur was ik al wakker. Die nacht had ik niet zo goed geslapen; aan de kamer op zich lag het niet. De sober ingerichte L-kamer was zo groot als mijn eigen woonkamer thuis, er stonden een bureau met twee stoelen en twee eenpersoonsbedden, er was een aparte badkamer met douche en toilet en de wanddecoratie bestond uit een crucifix en een rekje waar een rode telefoon op stond.

De matrassen waren flinterdun zodat je 's nacht nogal oncomfortabel op een stalen constructie sliep. De airco werkte goed, dus ik had niet te klagen.

Na het ontbijt namen we afscheid van de bisschop en gingen we langs een 'toeristische' route naar huis. De reis bestond voornamelijk in het bezichtigen van kerken en schrijnen en ergens op het midden stopten we even bij een school waar een bekende van Father Patrick werkte. Het was een leuke school en de kinderen begroetten ons telkens met een Engels: "Goodmorning". Opvallend was dat kinderen van 5 jaar oud al leerden lezen en schrijven. Na heerlijke kokosnootmelk uit een verse kokosnoot te hebben gedronken,

vervolgden wij onze reis. Om 15.00 uur waren we weer terug in Vellamadam en hadden we wat tijd voor onszelf. We probeerden de boardingpas te printen en dat leverde de nodige problemen op. Diner om 20.30 uur en nog even napraten met Father Hieronymus en Josephine.

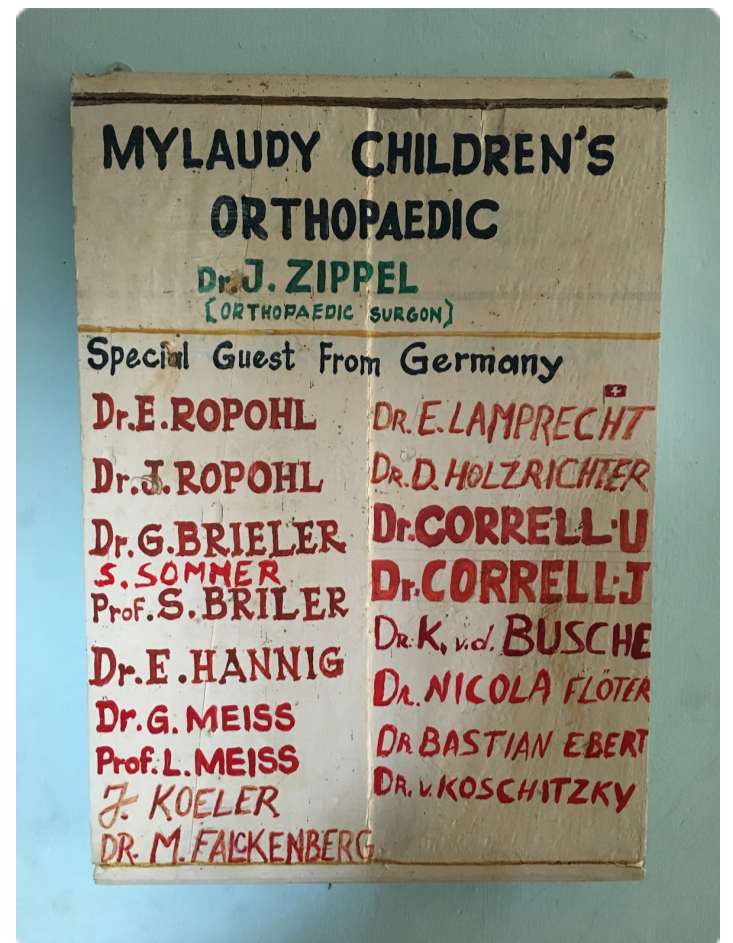
DAG 8

Morgenstond heeft goud in de mond; het was warmer dan de afgelopen week. Het ziekenhuis draait op zaterdag door en na de dagopening in de hal gingen Hanny en ik naar de plaatselijke ATM waar we 40.000 roepie (ongeveer €600) probeerden te pinnen voor de oogoperatie van de zus van Durai. Zij is 40 jaar oud en dreigt blind te worden als ze niet geopereerd wordt. Ze heeft echter geen geld, dus vonden Hanny en ik het een goed idee om haar te helpen. Hanny en ik zouden het bedrag delen en Kathelijne, Gerwald en Marlieke reageerden meteen op mijn vraag aan hen om ook bij te dragen, dat ze graag ieder €50 doneerden om dit doel te steunen. Durai was blij en wij hadden onze goede daad weer gedaan. Het was werkelijk bloedheet; de zon brandde op onze huid en we waren nat van het zweet toen we de kilometer over de stoffige weg hadden gelopen. Het hielp niet dat ze de weg ondertussen aan het asfalteren waren.

De eerste ATM was een klein hokje waarin het warmer was dan buiten. We voerden de creditkaarten in en telkens kwam er een foutmelding. Nu komt dat vaker voor, dus daarom bleven we een aantal malen proberen. Op een gegeven moment werd Hanny bevangen door de hitte en gingen we het hok uit de andere hitte in. Ik had er geen zin meer in om nog langer daar rond te lopen en wilde terug naar de airco. Hanny wilde met de 'auto' naar Nagercoil om een andere ATM op te zoeken. Terwijl zij naar de rij "auto's" ging, liep ik vast naar het ziekenhuis terug. Hanny riep me na dat er nog een ATM was aan de overkant van de weg. Dus keerde ik maar weer om. ATM 2 was weliswaar ook een klein hokje, maar tot onze verrassing zat er een goed werkende airco in. Ik kon er 30.000 roepie pinnen, maar het lukte bij Hanny met geen enkel pasje geld uit het apparaat te pinnen. Toch maar weer de hitte ingegaan en naar het ziekenhuis teruggelopen. Die resterende 10.000 roepie zouden we later op weg naar het vliegveld wel ergens pinnen.

Om 11.00 uur hadden we een overleg met Johnson, Father Patrick en Father Hieronymus. Johnson had een projectvoorstel gedaan van €22.000 voor een project van een jaar om vroegtijdig handicaps op te sporen bij gezinnen thuis. Veel mensen kunnen geen zorg betalen en hebben geen weet van de mogelijkheden die wel aanwezig zijn. Een groot deel van de kosten gingen op aan salaris van therapeuten en consulenten. Omdat onze stichting "Jeugdwezijn Zuid-India" salariskosten uit principe niet ondersteunt, was het

voor Johnson wel even slikken toen wij zeiden dat hij zijn plan moest herschrijven. Gelukkig kregen we bijval van Father Hieronymus die een vlammend betoog hielp over de manier waarop Indiërs ook zelf bij moesten dragen aan oplossingen en niet geheel op buitenlandse steun mochten rekenen; zelfs niet als die bronnen betrouwbaarder waren dan die uit eigen land. Hij vond dat als Indiërs niet in staat waren om salaris of administratieve handelingen geregeld konden krijgen, dat het dan hún probleem was en niet dat van de buitenlanders. We hebben Johnson uitgelegd dat we zijn werk zeer waarderen en het project belangrijk vinden maar wel graag zien dat hij nieuwe plannen inlevert waarmee wij iets kunnen ondernemen. De lucht was weer geklaard toen we rond 12.30 uur uiteengingen.

De koffers had ik gisteravond voor het slapengaan al gepakt. De 120 Indiase sjaals leverden wel wat problemen op, maar uiteindelijk was alles gepakt en gezakt. Om 13.00 hadden we lunch met Hieronymus en tussen 13.30 en 16.00 uur waren we vrij te doen wat we wilden. We gebruikten de tijd om onze e-tickets uit te printen en ik heb ondertussen de Volkskrant en NRC verder gedownload zodat ik de komende dagen onderweg wat te lezen heb. We hebben wel wat extra beenruimte bijgekocht voor de terugreis; op de heenreis konden we bijna niet bewegen en dat was erg onplezierig. Hopen nu dat het scheelt in de vliegbeleving.

Tussen 16.00 en 17.00 uur had ik met Father Hieronymus een gesprek over drie vragen die ik hem eerder deze week op papier overhandigd had:

Wat is volgens u de zin van ons bestaan?

Hoe kan geloof ons, hedendaagse mens, helpen bij het leiden van een goed leven?

Is de mens gemaakt naar Gods evenbeeld of is God gemaakt naar het evenbeeld van de mens? En heeft het antwoord hierop gevolgen voor ons?

Father Hieronymus gaf uitgebreid en zeer persoonlijk antwoord. Hij heeft me aan het denken gezet en ik was aangenaam verrast over zijn wijsheid en vrije manier van denken.

Om 17.15 uur stond Durai met de auto voor de deur en kon de reis naar Trivandrum beginnen. Josephine, Hanny en ik zaten achterin; Father Hieronymus voorin. De reis duurde zo'n 3 uur en om 20.00 uur stonden we voor het Hilton hotel. We namen voor de deur van het hotel afscheid van onze vrienden en checkten ook hier in. Nadat Hanny en ik ons verfrist hadden, gingen we in het restaurant eten en rond 23.00 uur gingen we slapen. Het zou morgen vroeg dag worden; om 05.30 uur met de taxi naar het vliegveld en op naar huis. Maandag weer thuis na een lange reis.

